

gazet'a este de 400 ori, adica: Marti si Sambata.
 p'ia e data pe saptamana, adica: Mercuria. Pretin-
 era este pe unu anu 10 f. m. c.; pe diumetate
 unu 5 f. in l'ainta Monarchiei.

GAZETA

Pentru tieri strale 7 l. pe unu Sem. si pe unu
 intregu 14 f. m. c. Se prezinta in tot p
 imperatoru, cum si la toti empoziti nostri DD. cor
 espondinti. Pentru corio „p'itia“ se cere 4 cr. m

FRANSSIEVANESE.

Insciintiare de Prenumeratiune

la

Gazet'a Transsilvaniei

si F'oi'a

pentru *Minte, Inima si Literatura*
 pe Sem. alu-II. an. c.

dela 1. Iuliu cu pretiulu defiptu de pana acum, adica:

Pe 6 luni 5 f., pe $\frac{1}{4}$ 2 f. 30 cr. m. c. in l'aintrulu Monarchiei;
 si 7 f. m. c. (seu 21 sfanti) in tierile neaustriace.

Ca oficiale va publica scirile cele mai insemnate.

Prenumeratiunea se face pe la c. r. oficie postale si la cunoscutii
 vechii nostri DD. Corespondenti, ca si pana acumu.

Scrisorile numai cele francate se voru deschide. Devis'a remane
 cea vechia: binele publicu.

Domnii prenumeranti sasi dea acuratu numele postei cei mai de
 apr'ope cu ambe numele, romanu si germanu ori magiaru.

Suntu rogati DD. prenumeranti ca se grabesca a trimite prenu-
 meratiunea inainte de 1. Iuliu, ca se nu li se intardia trimiterea
 regulata.

Redactiunea va procede in curatian'a sufletului si de aci 'ncolo.

Monarchia Austriaca.

Brasiovu, 30. Iunie n. Eri dimin'etia pe la 7 ore porni pre-
 luminatulu Domnu baronu de Lebzelttern, vice-presedintele gu-
 berniului tieriei, din sinulu nostru, continuandusi calatori'a inspectiona-
 la catra Rosnoviu si Branu, de unde se va intorce earasi in partea
 Secuimeii prin Baraoltu.

In midiloculu nostru lasa marele acestu barbatu de statu o suve-
 nire forte placuta de unu parinte binevoitoriu, intieptu, patrundiato-
 riu si doritoriu de fericirea poporeloru acestei tieri, in fruntea careia
 isi eserceaza energi'sa si patrundiatoarea sa activitate.

De sub muntele Svabescu, 1. Iunie 1855.

(Capetu.)

Oare ranele aceste atatu duraroase nu pota afla balsamu viude-
 catoriu?

Domniloru! nu petreceti cu vederea mandatulu divin, prin care
 autorele s. nostre relegiuni va predata ce'a mai sublima misiune „Du-
 cative, invetiati.“ Prin acestu mandat vi sa impusu ce'a mai santa
 datorintia de a lucra pentru binele comunu, ca prin invatiaturile si
 admonitiunile insufletitoare se aduceti poporele la fericirea sufletesca,
 si trupesca, se inprastiat ceti'a, se stirpati superstitiile si vitiile ce
 sau lipitu de poporu prin ruditata de secluri. Faceti se veda lumi-
 n'a cea adeverata, ca se fimu scapati de calumniile strainiloru!! Au
 nu ve pasa Dloru! candu scriu strainii, ca romanulu e superstitios;
 tiene mai mare pecatu a calca ajunulu (postulu) decatu a fura patru
 boi?! Au nu ve pasa candu scriu strainii, ca: Romanulu e lenesiu,
 necioplitu, si coruptu?! . . .

Nu ve pasa Domniloru, ca sunteti inchisi prin parochiele respec-
 tive, unde numai cantorulu, s'au sfatulu de nu va infrunta, altu opug-
 nantu abea sa afla! Ei, -dara sentimu noi celi inprastiat prin angiu-
 rile straine, carii debe se traimu in o societate cu strainii, unde de
 multe ori si romanii anca dau obiectu de vorbire. Candu apoi au-
 dimu caracterisarea cea cu despretiu, nearu placé se ne ascundemu

sub pamentu. Si nu indiesertu, ca de si furamu apasati, si lipsiti de
 tote medilócele cultivarii pana acum, acumu sub sceprulu celu justu
 si blandu alu Maiestatii Sale, prea iubitolui nostru Imperatoriu si pa-
 rente ni s'a deschisu cale; putemu propasi, de voimu! ba tocma a-
 tunci ei vomu inplini voiea.

Este inasa de sciutu, ca acelu medilocu, prin care putemu sterge
 pat'a vitiiloru si a gresialeloru incuibate in poporulu romanu, altu nu
 póte fi decatu scól'a. Numai generatiunea fitoru polita si lum nata
 prin sciintiele morale póte sterge epitetele cele uriciose de pe fruntea
 romanului, prin cari suntemu espusi batjocurei comune.

Deci Domniloru! Se nu stamu cu manile in senu, pe candu
 codrii striga cultura, ci se incepemu a indoia ramurelele romane, pa-
 na candu suntu tenere si flesibile: „Plurimum proderit in reliquam
 vitam pueros statim salubriter institui. Facile est enim teneros ad-
 huc animos disponere; difficulter reciduntur vitia, quae nobiscum cre-
 verunt. Seneca. Adeveratu, ca de nu neamu cugetatu a apera ani-
 mele fragede, si tenere de vitii si gresiele, dupa ce au inbatranitu a-
 nevoie, seau neci cum se pota stirpi: „Quo semel est imbuta recens
 servabit odorem . . . testa diu.“

Se nu dormitam daru, pe candu tote in natura alearga catra de-
 stinulu seu, alu nostru anca oficiu ne este, ca fiintieloru ratiunare, a
 tinta, — catra propusa sublima meta de insusi creatorele, — catra
 perfectiunea morala. „Qui vult finem, debet velle et media.“ Se de-
 laturamu indiferentismulu, se luamu diu'a buna dela comoditate, si cu
 puterea oratoriei se demustramu neincungiuravera lipsa a scoleloru
 Macaru ca d'ora vomu avé a ne lupta cu nepriceperea poporulu, pen-
 tru aceea se nu desperamu, ci precum dice apostolulu se mustramu,
 dogenimu cu blandetie, cu intieptiune si patientia.

Multu avemu noi, forte multu a lucra, ca se scapamu de starea
 rusinosa poporulu nostru pena acum parasitu! Multu avemu dea asu-
 da pen' va sci cunosce, si lauda pe Dumnedieu romanulu delasatu,
 cum i se cuvine unei fiintie ratiunare; pen' a sci cum se traiesca se
 fia fericitu in asta lume si in eternitate.

Dar' stunci ce e dreptu, nu omu cugeta numai la pantece, la lana,
 mielu, ci omu tiené cu Horatiu: „Dimitte leves spes et certamina
 divitiarum.“

Dreptu Dloru! ca ostenelele nostre nu voru fi coronate cu tit-
 luri, cu brane rosii scl.; ansa nui mai pretiosa resplatare, decatu eu-
 sciinti'a linistita, ca amu facutu destulu misiunei nostre, amu facutu,
 catu amu pututu pentru omenime. Apoi se ne aducemu aminte, ca:
 Tatalu, care vede in ascunsu, ne va resplati.

Nu intorceti audiulu dela filii decadiutei nostre natiuni, carii in
 noienu sbuciumati cu ochi lacrimandi cere ajutoriu, ca dela pastori
 sufletesci, si mai sinceri amici.

Inplinitive daru misiunea apostolesca, si prin caldura inbrati-
 siare a causei scolare, se aduceti sacrificiu pe altariulu natiunei dupa
 propasire insetata. Atunci ve va cunosce romanulu de apostoli adeve-
 rati, si nu mercenari, venatori de interese private. Puneti cate o pe-
 tricica in fundamentulu culturei nationale, se putemu spera unu bine
 duratoriu. Asia veti scapa stim'a, si onorea nu numai inaintea natiu-
 nei, ci chiaru si inaintea strainiloru, carii atatu infrunta cu dreptu pe
 sufleteri, pentru inapoierea poporulu nostru; caci numai si numai
 dela amorea, zelulu si energi'a sufletieriloru aterna luminarea popo-
 rului. —

De oi fi dispusu, si crutiatu mai vertosu de ocupatiuni grele,
 voiu se mai facu peste pucinu unu complimentu patriotiloru mei Bio-
 reni, apoi tocma de asiu cam intardia, sci ca or' fi rebdatori.

Unu Bioreanu.

Cronica straina.

GERMANIA. *Frankfurt*, 16. Iunie k. n. O nob' depeszь черкларь а Длї гр. Бзол министр алї тревлорѣ дїн афарѣ дн Австриа сосї аїчї ла діета германѣ, еарѣ ачеастѣ депешѣ есте а шеса австриакѣ дела департлѣ Лордлї І. Рсел шї а Длї Dr̄sin de Длї дела Вїена (дїн Априле днкоче). Дїн тоте ачестеа депеше клесе ла знѣ локѣ се кзпощте атѣта ка знѣ сїм-взре алї лкрлї, кзткѣ Австриа нѣ се стрїкѣ нїчї кз птерїле апсене нїчї кз Рѣсія, чї кѣ дшї пѣстрѣзѣ тотѣ нѣмаї рола де мїжлочїторе днкѣ шї не вїторѣ. Днтр'ачеа дела Англіа се окріе, кѣ апсенїї нѣ маї пзпѣ нїчї знѣ темейз не челе патрѣ пзпзрї, чї претїндѣ алте лкрлї маї марї, еарѣ днтре алтеле стлцереа де кѣтрѣ Рѣсія а їнселлорѣ аландїче, а Крїмїлї дн-трегѣ шї а Бесарабієї кз тотѣ дїнѣтлѣ дела гзреле Днтрєї, депїна неатзрїаре а Прїнчїпалелорѣ данзїане, плѣїреа спеселорѣ ресвоїлї ш. а. ш. а.

БЕЛГІЯ. *Bruxelles*, 20. Iunie n. Аїчї нѣмаї че се днте-меїе жрпаллѣ „Nord“, каре плѣтїтѣ де Рѣсія есте менїтѣ а дїне ресвоїлї кз тоте жрпалеле аптрїсе дїн Еуропа. Штїзтѣ е кѣ Рѣсія де знѣ анѣ днкоче а черкатѣ атѣтѣ ла Берлїнѣ кѣтѣ шї ла Франкфуртѣ шї не аїреа ка сѣ фзндезе знѣ асеменеа жрпаллѣ францозескѣ. (Токма не сосї Nr. de пробѣ.)

АНГЛІА. *London*, 19. Iun. Дн зїлеле трекзте оторжрѣ ршїї ла Хангое дн Мареа валтїкѣ фечорїї марїнарї аї знеї тѣбе енглезештї сзптѣ фламзра парламентарѣ. Ачестѣ барбарїе се пзсе не маса парламентлї аша дзпѣ кзтм о дшпзртшї адмїраллѣ Дзндас.

Счєна декзрсе аша: О корабїе енглезѣ „Kozak“ прїнсе шї спарсе вр'о кѣтева корбїї де пєла цєртїї де лзпгѣ Хангое, кѣ каре окасїне прїнсе шї знѣ кзпїтанѣ, знѣ фїїз алї лзї шї знѣ марїнарї дїн Фїландїа ршїї. Адмїраллѣ Дзндас прїмїндѣ репортѣ деспре ачєста demandѣ корбїїеї енглезе „Kozak“ сѣ се ре'пторкѣ ла Хангое шї сѣ скотѣ не пѣмзпнтлѣ рѣсескѣ не прїсонїерїї ачєї 3 шї не алдї 4 че фзрѣ прїншї дн апронїере де Ст. Петерсвзргѣ. Аша черзрѣ шї прїншїї ка сѣї скотѣ ла Хангое. „Kozak“ се апронїе лзпгѣ Хангое шї словозї ангїра; трїмїсе апої де аколо знѣ кзтер (корбїїорѣ) кз чеї 7 прїсонїерї шї кз о комїтївѣ де марїнарї енглезї не вортлѣ кзтерлї, ка сѣ скотѣ не чеї прїншї не цєртѣ. Кзтерлѣ дескѣлекѣ ла портѣ шї дес-варкѣ не чеї прїншї кз багацїз кз тотѣ. Кзтерлѣ арворїсе фла-мзра парламентарѣ маї нїпте. Пє цєртїї се вѣзѣ нѣмаї знѣ рѣсѣ, каре дндатѣ шї перї дїн окї, днсѣ дндатѣ венїрѣ вр'о 400 солдацї рѣсештї аколо. Офїцїрлѣ енглезѣ алї кзтерлї, прекзт шї кзпїтанлѣ фїландезѣ лзарѣ фламзра де парламентарї амѣлѣ шї деслвчїрѣ, десконерїрѣ командантлї рѣсескѣ де трзпе, кѣ еї венїрѣ се словодѣ не чеї прїншї ла але оале. Офїцїрлѣ днде-лєсе ачєастеа, днсѣ елѣ ле зїсе: Се вѣ арѣтѣмѣ кзтм се штїѣ лзпта ршїї, не воїндѣ а лза дн консїдерациїне фламзра парла-ментарѣ шї дндатѣ се арзїкарѣ 100 солдацї асвїра офїцїрлї енглезѣ шї а челорѣ прїншї че се аѣла не цєртѣ шї дї пшїкарѣ, де ачї дешертарѣ пзштїле асвїра кзтерлї шї оторжрѣ не тодї марїнарїї дїн елѣ; се аїептарѣ не кзтерѣ шї арзїкарѣ дн апѣ не чеї дшпзшкациї; не знл рѣпїтѣ длѣ скосерѣ не цєртѣ шї лѣ отор-жрѣ кз ваїопета, шї маї ретасерѣ 5 дн кзтерѣ прївїдї ка торцї. Днтрзїереа кзтерлї де а се ре'пторче ла „Kozak“ стзрїї о днгрїжаре маре; се трїмїсе дарѣ о лзптре днтр'аколо шї се вѣзѣ кѣ кзтерлѣ стѣ легатѣ ла цєртѣ шї вр'о кзїва торцї дн елѣ. Ноптеа се десморцї знѣ матрозѣ енглезѣ, че ера дшпзш-катѣ прїн тзпї шї змерї шї деслєгѣ кзтерлѣ лѣсндлѣ дн маре, днтр'ачеа венї шї корабїа „Kozak“ шї трасе кзтерлѣ ла сїне. Енглезлѣ че се маї дїнѣ дн вїацѣ спзсе апої тотѣ вар-вара ачестѣ фантѣ.

Парламентлѣ аззїндѣ днфїороса ачєста барбарїе се кзтрїерѣ дїн адлїкзлѣ сѣфлетлї, респїкзндѣсе, кѣ дєкѣ Рѣсія нѣшї дн-вацѣ ла оменїе шї ла дрептлѣ де попорѣ не оменїї сї; апої счєпеле челе де тѣчелѣ дела Сїнопе, Інкертан, шї акзт дела Хангое, ар пѣтѣ днѣрїа не солдацїї апсенїї ла тоте ресвзрїареа фзрѣ ка се маї аскзлте де офїцїрї дн пзпкѣтлѣ ачєста. Атзпчї верса-рєа де сзпце нѣ ва маї авє капѣтѣ. —

DIN КЪМПЪЛЪ РЕСВОІЪЛЪІ.

Тѣчереа се прекзртѣ дн модлѣ чєлѣ маї фїоросѣ. Знѣ асалтѣ алї трзпелорѣ апсене, крзпчєнїїле кзрзїа се потѣ асєтѣ-на нѣмаї кз вѣтлїїле чєле марї дїн ларглѣ кѣмплзлї, с'а днтѣм-платѣ дн 18. Iunie n. шї а ешїѣ кз маре стрїкѣчзне а аїацї-

лорѣ. Штїреа че о авєтѣ деспре ачєстѣ асалтѣ фортѣ кѣмплїтѣ есте пѣпѣ акзт преа скзртѣ, пєптрѣкѣ ачєаш се кзпрїнде нѣ-маї дн зрѣттореле доб' влєтїне але Кнєзлї Горчакѣф, сзпра-комѣндантѣ дїн Крїмѣ, каре сзпѣ ашеа:

I. Дзпѣ о канонатѣ прєсте тзсзрѣ днвершзпатѣ (canonade la plus meurtrière), каре дїнѣ 24 оре, шї дзпѣ знѣ бомбардѣ-мжнтѣ фзрѣ ексємплѣ врѣшташлѣ дєтє асѣзї (дн 18./6.) дн рѣвзрсатлѣ зїлеї асалтѣ асвїра бастїонелорѣ Nr. 1, 2, 3 шї а-свїра бастїонлї Корпїлоф. Францозїї рѣспїншї прєсте тотѣ кз о пердєре кѣмплїтѣ се рєтрасерѣ лѣсндѣ 600 прїсонїерї дн тзпїїле ностре. Бравзра тзтзрорѣ апѣртторїлорѣ Севастополеї де ла цєнералѣ пѣпѣ ла солдацїї ажзпсе ла кзлтеа са.

II. Дзпѣ че трзпеле ностре рѣспїнсерѣ асалтлѣ кз атѣта глорїз, врѣшташлѣ коптєнї маї прєсте тотѣ кз бомбардареа шї пѣпѣ дн 19. Iunie n. сєра нѣ с'а маї днтѣмплатѣ нїчїзнѣ евенї-мжнтѣ де врео днсемпзтате.

Орї че алте фїїме кѣте се маї рѣспзндїрѣ прїн жзрпале, (кзтм се паре дн зрмареа зпорѣ депеше секрєте) деспре вѣтѣ-лїа ачєста сзптѣ атѣтѣ де несїзрє, днкѣтѣ дзпѣ че поштеле днкѣ с'аѣ днтрзїетѣ дїн казса рѣвзрсзрєї аелорѣ, не ведєтѣ дндємнациї а маї аштєнта ъ зї доб' пѣпѣ ворѣ маї сосї шї штїрї днкѣ шї дїн алте їсворѣ. Дєстлѣ кѣ цєнераллѣ Пелїссїєр о пѣдї кз чєлѣ дїпѣтлѣ алї сѣлѣ асалтѣ цєнералѣ днтокма ка шї Паскевїч ла Сїлїстриа нїпте кз знѣ анѣ. Зпеле жрпале ворѣ а штї кѣ ла асалтлѣ дїн 18. Iunie ар фї кззѣтѣ дїн францозїї шї енглезї торцї шї рѣпїдї ла 9000, алтеле ворбєскѣ нѣмаї де 6000 мїї.

Есте акзт днтрєварєа, каре ворѣ фї зрѣтзрїле ачєстїї асалтѣ непорочїтѣ дн прївїцѣ белїкѣ шї полїтїкѣ. Жзрпалеле Вїенєї не даѣ рѣспзпєсѣлѣ маї днтр'знѣ гласѣ зїкзндѣ кзткѣ зрмареа ва фї дндєлзпїрєа рѣсвоїлїї шї тѣчєлзрєї маї днфїкошате днкѣ шї дєкѣтѣ ачєста дїн зрѣтѣ. Казса є днведєратѣ. Зїоа дїн 18. Iunie пєптрѣ ршїї есте о днкрзїдїаре де а нѣ се днзлїлека нїчї ла атѣтеа кондїцїонї де паче, кѣте прїїмїсо пѣпѣ акзт, еарѣ пєптрѣ францозїї сѣцєлє лорѣ кѣтѣ с'а вѣрсатѣ есте тотѣ атѣтѣ олеїз не фокѣ. —

— Таганроклѣ дїн Мареа де Асовѣ нѣмаї є. Ачєста чєтате авѣ де днтємєїєторїз не Петрѣ чєлѣ маре шї дн трзпєса тзрї Александрѣ I., атѣта є чєлєврїгатеа еї не лзпгѣ че арє портѣ днсемнатѣ шї фортїфикацїонї. Сосїндѣ корбїїеле апѣ-сєне аїчї, гарпїсїона де 3000 ршїї шї алтѣ попорѣ днпарматѣ се дшпзлнарѣ ка се респїнгѣ атаклѣ флотеї, днсѣ бомбєлє аїацї-лорѣ її респзндїрѣ дн фзга маре. О датѣ днчєпѣ фокзлѣ кз фзрїє шї дн скзртѣ се префѣкзрѣ дн чєпзшѣ 22 де зїдїрї пѣ-влїче, алте касє шї 200 де васє марїне. Чєтатеа фѣ лзатѣ де оптѣ сзте аїацїї кз асалтѣ.

500,000 де сачї де грѣѣ с'аѣ арєѣ дн Таганрокѣ шї дн Марїанополє шї Глїскѣ тоте провїсїнїїле. 300 корбїїї кз грѣѣ шї тоте провїсїнїїле де не цєртїї тзрєї кзззрѣ прадѣ аїацїлорѣ.

Алѣ депешѣ телеграфїкѣ маї ноб'.

Paris, 24. Iunie n. Цєнераллѣ Пелїссїєр скрїє дїн 20. Iunie, кзткѣ ршїї фзрѣ фортѣ тарє стржтторациї дн партеа дрѣ-мзлїї дїн мїжлѣкѣ (равїн), днкѣтѣ еї сїпзрї префѣкзрѣ дн чє-пзшѣ партеа мєзїнале дїн сзпчєтатеа портлї. Аїацїї аѣ рѣ-дїкатѣ батерїї не фортзрїле лзате, кѣ каре спєреазѣ кѣ ворѣ атака маї оїгзрѣ портлѣ чєлѣ маре.

„Монїторлѣ“ респзпзндѣ ла знѣ артїкзлѣ алї жзрп. де Ст. Петерсвзргѣ, адазце: пѣтереа Рѣсїєї дн Мареа нєгрѣ трєвѣ сѣ се фржїгѣ; алте гаранцїї а фзрѣ де ачєста сзптѣ нѣмаї вѣтаїє де жокѣ; нѣмаї Рѣсія є респїнсавїлѣ пєптрѣ коптїнзареа рес-воїлїї. —

Ршїї днспзїмзплатїї де фїрка асалтлїї дешертарѣ тоатѣ ноптеа дзпѣ асалтѣ тзпзрї дзпѣ тзпзрї дн влїтѣ.

Кзрсзрїлє ла вєрсз дн 28. Iunie k. n. сїаѣ ашеа:

Ацїо ла галвїнї днпєрѣтештї	28 1/4
„ „ арцїнтѣ	23 1/2
Овлїгациїлє металїче вєкї де 5 %	78 3/4
Днпрзтзтлѣ де 4 1/2 % дела 1852	—
„ „ де 4 % детто	—
Сорцїїлє дела 1839	—
Акцїїлє банкзлї	1006
Днпрзтзтлѣ 1854	101 1/4
„ чєлѣ нацїоналѣ дїн ан. 1854	83 1/4

Ацїо дн Брашовѣ 30. Iunie n.:
Азрлѣ (галвїнї) 5 ф. 54 кр. тк. — Арцїнтлѣ . . . . . 25 %.